

pořad: Long history short
oblast: soudobé dějiny
epizoda: 1. Vznik Československa: „Stát byl vyhlášen, ale fakticky neexistoval.“

basel

anotace: Češi se 28. října 1918 ocitli ve zbrusu novém (dnes již neexistujícím) nezávislém státě. Československu. Kdo za vznikem republiky doopravdy stál? A jakou roli tehdy sehrál zahraniční odboj? Téma pro první díl pořadu Long history short. Prepare to be Masaryked.

METODIKA

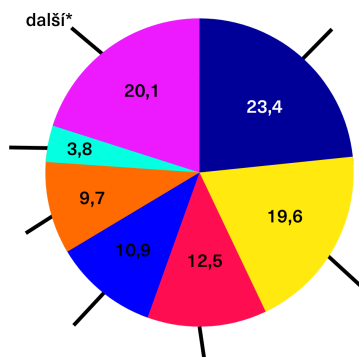
Úkol 1: Přiřad' národnost – individuální / dvojice

Jednou z unikátních vlastností Rakouska-Uherska a historicky také Habsburského císařství byly časté národnostní spory kvůli rozdílným zájmům a pocitům vlastenectví. Přiřad'te k procentům populace v Rakousku-Uhersku dle sčítání lidu v roce 1910 příslušnou národnost.

Poznámka: Národnost se uvádí podle každodenně mluveného jazyka dané skupiny. Podle této logiky jsou tedy například Židé, kteří němčinu uvedli jako svůj hlavní jazyk, počítáni mezi Němce.

Národnosti:

- Němci
- Češi
- Slováci
- Poláci
- Maďaři
- Srbo-Chorvaté

*pojmem "další" (tedy dohromady 20,1 %) jsou míněny další národnosti, kterým bohužel ve stručném vyprávění o naší historii nemůžeme věnovat tolik pozornosti. Jedná se především o Rusíny, Rumuny, Slovinci a Italy.

Úkol 2: Vybarvení mapy – individuální

Není nad barevné znázornění jakékoliv znalosti. Proto i znalost rozlohy jednotlivých států před a po první světové válce je celkem na místě. Níže máte přiložené dvě mapy a pokuste se zakreslit hranice evropských států.

Úkol 3: Rakousko-Uhersko – síla v rozmanitosti nebo otěže pro Čechy? – celá třída

Zamyslete se ve skupině a sepište 3 výhody a nevýhody Rakouska-Uherska z pohledu Čecha na začátku 20. století. Pokuste se nejprve zamyslet sami, ale pokud si budete potřebovat něco dohledat, nebojte se použít Google.

Výhody:

Nevýhody:

Úkol 4: 13. komnata československých legionářů – individuální DÚ

Vytvořte medailonek jednoho z československých legionářů. Zjistěte, jaké byly jeho osudy po válce a jak se k jeho památce, či jemu samotnému, zachovali následující režimy.

Tip: mezi nejznámější legionáře patří: **Radola Gajda, František Šíp, Josef Holub, Milan Rastislav Štefánik, Heliodor Píka**

Úkol 5: Hlavní protagonisté První světové války – individuální / dvojice

Zkuste sami nebo pomocí internetu vyjmenovat hlavy států hlavních aktérů 1. světové války.

Nápověda: Se spoustou z těchto osobností komunikoval T. G. Masaryk, když se snažil Čechům a Slovákům zajistit uznání samostatného státu.

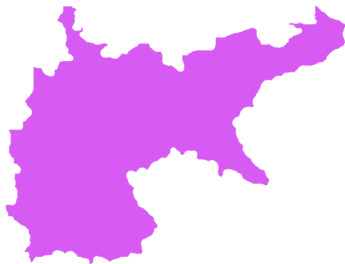
prezident W

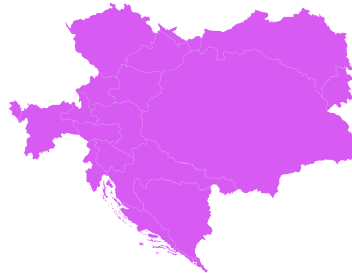
prezident P

premiér L

císař V

císař F

Úkol 6: Co by kdyby... bylo Rakousko-Uhersko i po válce – celá třída

Zkuste se zamyslet, jak by situace po válce vypadala, kdyby Češi a Slováci souhlasili s federalizací Rakouska-Uherska. Jak by se změnila situace během 20. a 30. let? Myslíte, že by národnostní spory eskalovaly stejně, nebo by větší rovnoprávnost etnicit v rámci monarchie vedla k stabilitě?

Úkol 7: Všechny cesty vedou z... – skupina 4–5 studentů

Československý politický systém a Ústava byly do značné míry inspirovány jedním západním státem. Dokážete přijít na to kterým?

Úkol 8: Najdi rozdíl – skupina 4–5 studentů

Na internetu vyhledejte Ústavu státu, který je odpovědí na Úkol č. 7 a porovnejte její začátek s první větou té naší.

první věta Československé Ústavy z roku 1920 zní takto:

My, národ Československý, chtějíce upevniti dokonalou jednotu národa, zavésti spravedlivé řády v republice, zajistiti pokojný rozvoj domoviny československé, prospěti obecnému blahu všech občanů tohoto státu a zabezpečiti požehnání svobody příštím pokolením, přijali jsme ve svém Národním shromáždění dne 29. února 1920 Ústavu pro Československou republiku, jejíž znění následuje.

Co významného tvůrci naší Ústavy změnili? Jaký to mělo vliv na následující léta?